

בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחודש הוקם המשכן, ובמדבר סיני כתיב⁵⁷ "באחד לחדש השני בשנה השנית" צוה הקב"ה למנותם, וקאמר הכא דכסף פקודי העדה כשמנאם עלה למאת ככר ואלף ושבע מאות ושבעים וחמשה שקל, וכן הוצרך למעשה המשכן כדמפרש והולך, ומגיד לך דהכי איתרמי, אלא דהא אינו נראה דנמנו שני פעמים כיון שנמנו פעם אחת ועדיין עומדין באותו מנין למה יחזור וימנם, ועוד שצריך לומר שמנין שנותם מתשרי, ומנין הפסוק מניסן, ועוד שצריך לומר שלא מת אחד מישראל מר"ה ועד אייר, המקום יעמידם לחיים. (ריב"ש)

[ב] ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים. הקשה מורי אבי, למה למעלה יש מאת אדנים למאת הככר ככר לאדן, גם כאן היה לו לומר כמה בא לכל ויו ויו, אלא כמו שכתבתי לעיל כל דבר שהיה מחובר לעץ כמו הווין לא הגיד משקלו כך הגיד לי ר' יצחק מרוסיה בשם מורי אבי, וק"ל ממנורה⁵⁸ ככר זהב טהור עשה אותה ואת כל כליה, ולשם לא היה שום עץ דבוק ולא פירש משקל כל כלי וכלי, ואיני יודע לתרץ. (רי"ח)

[ג] ואת האלף. ואלף ושבע מאות וחמשה ושבעים היה [לן] לומר, מהו ואת האלף, אלא מלמד ששכחו⁵⁹. ואיך נעשה ששכחו, אלא לפי שאמר לו הקב"ה לא ימעטו מס' ריבוא חישוב ק' ככר שנתנו ס' ריבוא מהם באו לקרשים ועדיין לא הגיע לפרש מה שבחצר, וכשהגיע לחצר זכר שבאו לויים, ועוד שכחו לפי שאלף ושבע מאות וחמשה ושבעים כנגד המלכויות והגלויות וזו אלף של"ה, ומ' שערכו

למדבר, ות'⁶⁰ כי גר יהיה זרעך וגו' ועינו אותם ת' שנה הרי אלף תשע"ה, כן מועד מועדים וחצי⁶¹, עידן עידנים ופלג עידן⁶², מועד משיצאו ממצרים עד שנבנה הבית ת"פ שנה ת"י עמד הבית⁶³, הרי כבר ב' מועדים זמנים וחצי מועד תמ"ה, תקח חציה הם תמ"ה צרף ביחד ויהיה אלף של"ה⁶⁴, זהו קץ של משיח, לפי שאמר לו ימים אלף ר"ץ או אלף של"ה הרי ר' עקיבא לא רצה למנות שנים כשאמר על כוזיבא, וגם אנחנו מתפללים את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח, וכן ובנה אותה בקרוב, אם היו שנים מה תועיל התפלה ונשבע על הקץ, אלא בסתם נאמר ולא נתיאש שהרי נשבע יתרחק וישבע בחי העולם אף אם לא יעשו תשובה. (לו' 108)

[ד] ואת האלף. הקוראים הדייקנים רגילים לקרוא בקול רם ואת האלף וז' מאות וע"ה עשה וזים, ונראה הטעם, לפי שמשה רבינו עשה חשבון לגזברים להיכן הוציא כל הזהב וכל הכסף, אז שכח הוויים ואז נחסר לו מן הכסף אלף וז' מאות וע"ה והיו חושדים בו שהוא לקחו לעצמו והיה מצטער עד מאוד, עד שלבסוף נזכר על הוויים ואז צעק בקול רם, הנה, שכחתי את האלף וז' מאות וע"ה, ועל כן נהגו אף עתה לקרוא הפסוק בקול רם. (המ' 45)

[ה] ואת האלף. אילופה של תורה שניתנה לאלף דור, ושבע מאות כנגד שבע מאות הלכות שנשתכחו בימי אבלו של משה והחזירם עתניאל בן קנז בפפולו⁶⁵, וי"א בתפילתו, שנאמר⁶⁶ "ויקרא יעבץ לאלהי השמים", וחמשה ושבעים כנגד חמשה חומשי תורה שנדרשים בשבעים פנים. עשה וזים לעמודים. כלומר לעמודי

יז. (57) במדבר א, א. (58) לעיל לז, כד. וראה להלן [ז]. (59) שמו"ר נא, ו. וראה להלן [ד] ולעיל כא [ה]. (60) בראשית טו, יג. (61) דניאל יב, ז. (62) שם ז, כה. (63) יומא ט, א. (64) דניאל יב, יב. (65) עיין תמורה טז, א; קה"ר פז, מט. (66) דה"א ד, י. וראה תמורה טז,